

Tytuł projektu:***Wybieramy przedstawicieli do Młodzieżowej Rady Gminy***

Autorki: Joanna Pietrasik, Monika Szaniawska

Scenariusz dla liceum

Czas realizacji projektu – 16 godzin

Cele ogólne projektu:

- ❖ Przeprowadzenie na terenie szkoły wyborów przedstawicieli młodzieży do Młodzieżowej Rady Gminy

Cele szczegółowe:

- ❖ Uczniowie zdobędą doświadczenie pracy zespołowej przy organizacji wyborów do Młodzieżowej Rady w szkole
- ❖ Uczniowie zorganizują debatę na temat istoty działania w społeczności Młodzieżowej Rady Gminy
- ❖ Uczniowie zaprojektują ramy prowadzenia kampanii wyborczej kandydatów na młodzieżowych radnych
- ❖ Uczniowie zrealizują wybory w postaci prac szkolnej komisji wyborczej w szkole

Główne kompetencje kluczowe rozwijane podczas realizacji projektu:

- ❖ wyrażanie własnej opinii oraz udział w procesach decyzyjnych
- ❖ konstruktywne uczestnictwo w działaniach społeczności lokalnej i sąsiedzkiej
- ❖ umiejętność planowania działań (pracy, nauki)

Cele edukacyjne:

Są zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego w zakresie: historia i społeczeństwo oraz etyka.

Produkty końcowe projektu:

1. debata szkolna na temat istoty działania Młodzieżowej Rady Gminy
2. Przeprowadzenie kampanii wyborczej kandydatów na młodzieżowych radnych
3. Wybory przedstawicieli do Młodzieżowej Rady Gminy

Uzasadnienie realizacji projektu

Istotą projektu jest przeprowadzenie na terenie szkoły demokratycznych wyborów reprezentantów do Młodzieżowej Rady Gminy, która właśnie została powołana w Gminie.

Młodzieżowa Rada Gminy to sposób na systematyczne działanie obywatelskie młodzieży w swojej społeczności. Działanie, które kształtuje kompetencje obywatelskie młodych ludzi, uczy ich jak podejmuje się ważne decyzje dla mieszkańców na poziomie lokalnym i pozwala współdecydować o sprawach ważnych dla młodzieży.

Najważniejszym celem istnienia Młodzieżowej Rady Gminy jest zwiększenie zainteresowania i zaangażowania młodych ludzi sprawami publicznymi na poziomie lokalnym.

Młodzieżowa Rada jest instytucją, która zapewni młodzieży udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących spraw związanych z młodzieżą na poziomie lokalnym. Dorośli radni, urzędnicy często potrzebują możliwości konsultowania swoich pomysłów rozwiązań różnego rodzaju problemów z adresatami projektowanych działań. Ukonstytuowanie Młodzieżowej Rady pozwala na dialog między młodzieżą a przedstawicielami Rady Gminy, Wójtem (Burmistrzem), co przyczynia się do zwiększenia skuteczności podejmowanych rozwiązań.

Projekt polega na wyłonieniu przedstawicieli do Młodzieżowej Rady Gminy, który składać się będzie z 3 etapów:

1. zorganizowania debaty informującej o wyborach do Młodzieżowej Rady i istocie jej działania
2. kampanii wyborczej
3. wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy

Dzięki realizacji projektu uczniowie zdobędą doświadczenie samodzielnej organizacji całego procesu wyborów członków Młodzieżowej Rady Gminy, zidentyfikują się z tematem Młodzieżowych Rad oraz poznają istotę i cel jej istnienia w społeczności.

OPIS DZIAŁAŃ W PROJEKCIE

Najlepsza pora do realizacji tego projektu to okres maj-czerwiec lub początek roku szkolnego.

Etap projektu	Działania/Opis	Czas	Terminy (wpisać daty)	Uwagi
Sformułowanie problemu i celów projektu	Istotą projektu jest przeprowadzenie na terenie szkoły demokratycznych wyborów reprezentantów do Młodzieżowej Rady Gminy, która właśnie została powołana w Gminie. W tej części uczniowie poprzez ćwiczenie poznają cel działania Młodzieżowej Rady Gminy oraz cel wspólnej realizacji projektu.	1,5 godz.		
Planowanie działań	Uczniowie planują działania, dzięki którym zostaną wybrani przedstawiciele ze szkoły do Młodzieżowej Rady Gminy. Proces wyboru składa się z 3 kluczowych etapów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Informowanie o wyborach do Młodzieżowej Rady, 2. Kampania wyborcza 3. Wybory do Młodzieżowej Rady Gminy 	2 godz.		
Działania uczniów	Spotkanie z radnym na temat Młodzieżowej Rady Gminy: istoty jej działania, celów powołania oraz przyszłych działań.	1 godz.		

	<p>Szczegółowe opracowanie harmonogramu realizacji wyborów w szkole oraz prac zespołów zadaniowych:</p> <p>I zespół: zorganizuje spotkanie (debatę) dla chętnych na temat roli i celów działania Młodzieżowej Rady tak by inni uczniowie w szkole, wiedzieli z czym wiąże się bycie młodzieżowym radnym</p> <p>II zespół: odpowiedzialny będzie za organizację kampanii wyborczej. Zaprojektuje, wykona plakaty informujące o wyborach (ze wszystkimi datami i niezbędnymi informacjami) i rozwiesi w szkole a następnie będzie czuwać nad kampanią wyborczą kandydatów.</p> <p>III zespół: odpowiadać będzie za procedurę zgłaszanie kandydatów i wykonanie obwieszczenia o wyborach z imionami i nazwiskami kandydatów oraz za organizację samych wyborów (przygotowanie miejsca, wybór szkolnej komisji wyborczej, itp.).</p>	1,5 godz.		
	Praca poszczególnych zespołów zadaniowych	3,5 godz.		
	Przeprowadzenie debaty szkolnej nt. Młodzieżowej Rady Gminy	1,5 godz.		
	Organizacja i przeprowadzenie kampanii wyborczej kandydatów na młodzieżowych radnych	1,5 godz.		
	organizacja i przeprowadzenie na terenie szkoły demokratycznych wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy oraz ogłoszenie wyników.	1,5 godz.		
Refleksja	Wskazanie uczniom korzyści z realizacji projektu na poziomie indywidualnym i grupowym	2 godz.		

DZIAŁANIA

Sformułowanie problemu i celów projektu

Starter - 1,5 godz.

(uwaga! Etap 1 i Etap 2 można połączyć w trzygodzinne spotkanie)

Cel: Przedstawienie idei projektu, zmotywowanie uczniów do działań, integracja grupy.

Pomoce: papier plakatowy, mazaki.

Przed zajęciami zapoznaj się z materiałem: „Co to jest Młodzieżowa Rada Gminy?” (**załącznik 1**) oraz wydrukuj dla każdego ucznia materiał do ćwiczenia (**załącznik nr 2**).

Powitaj serdecznie uczniów i rozpocznij od przedstawienia uczniom idei projektu: „My dorośli - nauczyciele, dyrekcja i władze samorządowe (Wójt i Radni) zapraszamy Was do wspólnego stworzenia Młodzieżowej Rady w Naszej Gminie. Chcemy razem z Wami zorganizować i przeprowadzić wybory przedstawicieli do Młodzieżowej Rady Gminy. Jest to bardzo ważna inicjatywa dla społeczności, szkół, władz gminy i młodych obywateli mieszkających w Naszej Gminie.”

Powiedz uczniom, że władze gminy podjęły decyzje o powołaniu Młodzieżowej Rady Gminy i że realizacja tego projektu jest kluczowym elementem jej powstania, ponieważ prowadzi do wyboru młodzieżowych radnych.

Powiedz, że celem ogólnym tego projektu jest przeprowadzenie na terenie szkoły demokratycznego procesu wyłonienia reprezentantów młodych obywateli do Młodzieżowej Rady Gminy.

Podkreśl, że proces ten będzie składał się z 3 etapów:

4. informowania uczniów o wyborach do Młodzieżowej Rady,
5. kampanii wyborczej
6. wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy

Zapiszcie cel projektu na plakacie i powieście w widocznym miejscu.

Podziel całą grupę na 4-5 osobowe zespoły. Możesz zaproponować taki podział na grupy: poproś uczniów żeby bez komunikowania się werbalnego, w zupełnej ciszy ustawili się w rzędzie od najmłodszego do najstarszego. Możesz wyznaczyć krańce gdzie stoi najmłodszy uczeń a gdzie najstarszy. Pilnuj żeby uczniowie ze sobą nie rozmawiali. Następnie w zależności od liczby uczniów. Podziel ‘rząd’ uczniów na grupy.

Poproś uczniów aby w grupach wyobrazili sobie sytuację, że za kwadrans przychodzi do Waszej klasy Wójt i/lub Przewodniczący Rady a zadaniem uczniów jest przedstawić władzom gminy rekomendacje co do zmian dotyczących młodych ludzi w społeczności. Wytłumacz, że teraz mają czas na przygotowanie się do tego spotkania, najpierw na zastanowienie się i rozmowę:

- co chcieliby żeby zmieniło się w gminie?
- jak młodzież widzi dalszy rozwój gminy?
- co w pierwszej kolejności należy zrobić dla młodzieży i innych mieszkańców?

Powiedz, że mogą przygotować bardzo małe propozycje, rekomendacje do zmian albo bardzo duże wizjonerskie pomysły.

Następnie zadaniem grup jest wspólne przygotowanie plakatu z ich propozycjami oraz przedstawienie swoich pomysłów całej grupie.

Po skończeniu pracy w grupach przez uczniów. Poproś aby uczniowie z Tobą usiedli w kręgu i opowiedzieli pozostałym co udało im się wypracować. W razie możliwości czasowych, pozwól uczniom na dyskusje po każdej prezentacji.

Następnie podziękuj za efektywną pracę i ich zainteresowanie rozwojem i przyszłością Waszej Gminy. Podsumowując powiedz, że właśnie takiemu potencjalnemu dialogowi młodych obywateli z władzami Gminy służy Młodzieżowa Rada Gminy i to została powołana. Podkreśl, że właśnie celem istnienia Młodzieżowej Rady Gminy jest przekazywanie dorosłym sprawującym władze w Gminie postulatów i pomysłów młodych mieszkańców a dotyczących rozwoju całej Gminy.

Potem przedstaw pokrótce uczniom działania w projekcie. Zapowiedz, że ich planowanie nastąpi na następnym spotkaniu.

Na zakończenie zaproponuj zabawę integrującą:

COŚ ZABAWNEGO O NAS

Rozdaj wszystkim uczniom materiał do ćwiczenia (**załącznik nr 2**) i poproś żeby każdy z nich wypełnił jak najszybciej materiał, który dostał.

Podziękuj uczniom za udział w zajęciach i zaproś na następne.

Planowanie działań

Wybieramy przedstawicieli do Młodzieżowej Rady Gminy – planujemy działania - 2 godz.

Cel: zaplanowanie działań, umożliwiających przeprowadzenie demokratycznych wyborów młodzieżowych radnych do Młodzieżowej Rady Gminy.

Pomoce: papier plakatowy, mazaki.

Przed zajęciami zapoznaj się z **załącznikiem 3**, który jest przykładowym harmonogramem wyłonienia składu Młodzieżowej Rady Gminy oraz **załącznikiem 4**: Jak wyłonić skład Młodzieżowej Rady?

Pamiętaj, że projekt składa się 3 kluczowych etapów:

4. Informowanie o wyborach do Młodzieżowej Rady,
5. Kampania wyborcza
6. Wybory do Młodzieżowej Rady Gminy

Przedstaw uczniom cel zajęć. Powiedz, że przed nimi zorganizowania dużego i ważnego przedsięwzięcia jakim są wybory członków i członkiń Młodzieżowej Rady Gminy. Podkreśl, że chcąc dobrze je przeprowadzić kluczowe jest dobre zaplanowanie pracy, czym będziecie się zajmować na tych zajęciach.

Powiedz, że organizacja wyborów do młodzieżowej rady gminy odbywać się będzie na terenie szkół. Każda szkoła staje się okręgiem wyborczym.

Liczba przedstawicieli z poszczególnych szkół w Młodzieżowej Radzie uzależniona jest od liczebności uczniów. Młodzieżowe Rady zazwyczaj liczą tyle samo radnych co „dorosłe” Rady Gmin. Dlatego należy odpowiednio wyliczyć albo założyć ile młodzieżowych radnych może zostać wybranych w poszczególnych szkołach na terenie Gminy. Tej informacji domagaj się od koordynatora projektu „Młodzież ma wpływ” w Waszej Gminie.

Rozdaj uczniom materiał: Jak wyłonić skład Młodzieżowej Rady (**załącznik 4**). Poproś żeby go przeczytali.

Następnie przejdź do planowania z uczniami organizacji tych trzech etapów działań, które przed Wami. Oczywiście przy organizacji każdego z tych etapów, będziecie planować szczegółowo odrębnie

poszczególne działania w ramach np. prowadzenia kampanii wyborczej. Jednak teraz niezbędnym jest 'spojrzenie' na realizację projektu jako całości i zaplanowanie prac we wszystkich etapach wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy.

Do pracy na tym etapie wykorzystaj popularne narzędzie, jakim jest gwiazda pytań. Rozdaj uczestnikom materiał (**załącznik nr 5**) i poproś, żeby w grupach (cztero-pięciosobowych) odpowiedzieli na pytania z gwiazdy.

Potem poproś o przedstawienie efektów prac przedstawicieli poszczególnych grup. Ten etap pracy wykonajcie wspólnie – na forum poprzez uruchomienie ogólnej dyskusji. Pamiętaj o zsynchronizowaniu ustaleń do konkretnego działania wg pytań zawartych w gwiazdzie pytań: Po co?, Kto?, Co?, Jak?, Gdzie?, Kiedy?

Przedstaw uczniom harmonogram projektu, wynikający z pracy poszczególnych grup.

Po ciężkiej koncepcyjnej pracy zaproponuj zabawę integrującą: **Nigdy nie robiłam/em**

Wszyscy siedzą w kręgu, jedna osoba stoi w środku i mówi, zgodnie z prawdą, zdanie rozpoczynające się od: „Nigdy nie robiłam/em...”, „Nigdy nie byłam/em...”, „Nigdy nie jadłam...”, itp. A osoby z kręgu, które w przeciwieństwie do osoby ze środka, robiły to, były tam lub jadły to, zamieniają się miejscami. Osoba ze środka próbuje też znaleźć dla siebie miejsce i tak znowu ktoś zostaje na środku i gra toczy się dalej.

Podsumowując zajęcia zapytaj każdego, jakie ma odczucia odnośnie planowanych działań, jakie dostrzeżę szanse i zagrożenia. Po wypowiedziach wszystkich uczniów odnieś się do nich.

Działania uczniów

ETAP 1: INFORMOWANIE O WYBORACH DO MŁODZIEŻOWEJ RADY

Po co powoływać Młodzieżową Radę Gminy? – spotkanie z radnym - 1 godz.

Cel: zapoznanie uczniów z celem i rolą działania Młodzieżowej Rady Gminy w społeczności

Pomoce: flamastry, duże kartki papieru.

Przypomnij cel projektu. Powiedz, że żeby zacząć organizować wybory, które są istotą projektu musicie wiedzieć po co w ogóle w społeczności powoływać Młodzieżową Radę i co ona dokładnie będzie robiła, jakie są jej zadania i rola.

Dlatego udało Ci się zaprosić na zajęcia radnego, który opowie uczniom o celach i działaniach Młodzieżowej Rady Gminy. To oczywiście musisz zrobić odpowiednio wcześniej tak by znaleźć chętnego radnego, który opowie młodzieży o idei powołania Młodzieżowej Rady i jej przyszłych działaniach.

Poproś radnego, żeby w ciągu 10-15 minut opowiedział o Młodzieżowej Radzie (ewentualnie też o projekcie „Młodzież ma wpływ”). Jeśli radny sam nie powie o podstawie prawnej powoływania i działania Młodzieżowej Rady. Posługując się **załącznikiem 6** powiedz uczniom, że z zapisów ustawowych wprost wynika konsultacyjna rola Młodzieżowej Rady Gminy. Młodzieżowa Rada jest zatem instytucją, która zapewnia młodzieży udział w procesie podejmowania decyzji na poziomie lokalnym. Ukonstytuowanie Młodzieżowej Rady pozwala na dialog między młodzieżą a przedstawicielami Rady Gminy, Wójtem (Burmistrzem).

Teraz poproś uczniów o zadawanie pytań radnemu. Jak uczniowie nie będą mieli pytań. Sam/sama zadaj pytanie ekspertowi. Przykłady pytań do radnego to:

- Na czym polega rola młodzieżowego radnego/radnej?
- Co będzie robiła Młodzieżowa Rada Gminy?
- Jak w praktyce będzie działała Młodzieżowa Rada?
- Kto będzie komunikował się z młodzieżowymi radnymi z ramienia urzędu?
- Jakie oczekiwania mają radni, wójt w stosunku do młodzieżowych radnych?

Po skończonej dyskusji, rozmowie z radnym, podziękuj w imieniu swoim i uczniów za spotkanie. Spytaj uczniów jak podobało im się spotkanie z radnym, czy teraz bardziej rozumieją ideę działania Młodzieżowej Rady w Gminie. Spytaj czy mają jeszcze jakieś wątpliwości i pytania związane z Młodzieżową Radą Gminy. Odpowiedz na pojawiające się pytania uczniów.

Na zakończenie zajęć zaproponuj uczniom zabawę: **krzesło elektryczne**

Jest to zabawa dla dużej grupy. Wszyscy ustawiają się w kręgu i biorą za ręce, w środku jest "elektryczne krzesło". Zadanie polega na tym, aby zmusić sąsiadów do dotknięcia krzesła (nie wolno puszczać ich ręk). Ten, kto dotknie krzesła, odpada z gry i opuszcza krąg. Krąg robi się coraz mniejszy. Wygrywa ten, kto zostanie ostatni.

Opracowanie harmonogramu wyborów oraz planowanie prac zespołów zadaniowych- 1,5 godz.

Cel: opracowanie szczegółowego harmonogramy organizacji wyborów w szkole oraz podział zadań między zespoły odpowiedzialne za przeprowadzenie pierwszego etapu wyborów

Pomoce: flamastry, duże kartki papieru.

Przypomnij cel projektu i to o czym rozmawialiście na poprzednich zajęciach z zaproszonym radnym. Powiedz, że właśnie zaczynacie działać tj. organizować wybory i żeby to dobrze zrobić musicie mieć szczegółowy harmonogram/kalendarz wydarzeń w szkole. I to teraz będziecie robić.

Przed zajęciami:

Uzgodnij z dyrektorem szkół, koordynatorem projektu oraz osobą odpowiedzialną z Urzędu Gminy za powołanie Młodzieżowej rady Gminy terminy kampanii w szkole i przeprowadzenia wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy. Pamiętaj żeby w tym harmonogramie uwzględnić wszystkie punkty wskazane w **załączniku nr 3**.

W trakcie zajęć: przedstaw uczniom uzgodniony z Urzędem Gminy kalendarz przeprowadzenia wyborów. Spytaj czy jest dla nich jasny.

Powiedz, że właśnie zaczynacie działać tj. organizować pierwszy etap wyborów jakim jest: poinformowanie wszystkich uczniów szkoły o Młodzieżowej Radzie i wyborach do niej.

Przypomnij uczniom, że przed nimi:

1. ogłoszenie w szkołach, że wybory będą miały miejsce oraz zachęcenie uczniów do kandydowania na młodzieżowych radnych

2. przekazanie wszystkim uczniom jasnej informacji o terminie i miejscu zgłaszania kandydatów, zadaniach, jakie przed kandydatem zostaną postawione oraz o korzyściach z bycia młodzieżowym radnym.
3. gdy już zgłoszą się kandydaci do Młodzieżowej Rady, wywieszenie obwieszczenia, na którym umieszczone są ich imiona i nazwiska kandydatów, tak by pozostali uczniowie wiedzieli, na kogo mogą głosować.

Teraz zaproponuj uczniom pracę w trzech zespołach zadaniowych. Zespoły mają następujące zadania:

I zespół: zorganizuje spotkanie (debatę) dla chętnych na temat roli i celów działania Młodzieżowej Rady tak by inni uczniowie w szkole, wiedzieli z czym wiąże się bycie młodzieżowym radnym

II zespół: odpowiedzialny będzie za organizację kampanii wyborczej. Zaprojektuje, wykona plakaty informujące o wyborach (ze wszystkimi datami i niezbędnymi informacjami) i rozwiesi w szkole a następnie będzie czuwać nad kampanią wyborczą kandydatów.

III zespół: odpowiadać będzie za procedurę zgłaszanie kandydatów i wykonanie obwieszczenia o wyborach z imionami i nazwiskami kandydatów oraz za organizację samych wyborów (przygotowanie miejsca, wybór szkolnej komisji wyborczej, itp.).

Poproś uczniów żeby zgodnie ze swoimi odczuciami i gotowością przypisali się do któregoś z zespołów. W razie konieczności moderuj procesem powstawania zespołów, tak by zespoły były o podobnej liczebności uczniów. Chociaż zespół II wydaje się mieć największe zadanie, więc może potrzebować być liczniejszym.

Grupy dostają czas na zaplanowanie powierzonych zadań (ok 15 minut). Poproś uczniów żeby przemyśleli co muszą zrobić i podzielili się zadaniami – poprzez uzupełnienie poniższej tabelki (rozrysuj ją wcześniej na dużej kartce).

Co musimy zrobić?	Do kiedy?	Kto to robi?

Następnie każda grupa prezentuje wyniki swojej pracy. Grupy mają czas na wprowadzenie ew. poprawek wynikających z otrzymanych informacji zwrotnych od pozostałych uczniów.

Następnie wspólnie stwórzcie wspólny harmonogram prac (według wzoru tabelki). Powieście go w widocznym miejscu na ścianie, niech przypomina o zadaniach i o podziale prac między uczniów.

Na podsumowanie usiądźcie w kręgu. Poproś każdego ucznia, by powiedział, czy wie jakie zadanie ma wykonać i czy wie co robić w razie problemów.

Uprzedź uczniów, że następny etap realizacji projektu to samodzielna praca uczniów, która wykonywana będzie na kolejnych zajęciach, przy Twojej obecności. Życz uczniom powodzenia w wykonaniu ich zadań.

Praca zespołów zadaniowych – 3,5 godz.

Cel: praca uczniów w zespołach zadaniowych dotyczących odpowiednio: organizacji debaty o Młodzieżowej radzie Gminy, organizacji kampanii wyborczej i prac szkolnej komisji wyborczej organizującej wybory.

Pomoce: flamastry, duże kartki papieru.

Zacznij zajęcia od czegoś miłego, budującego dla uczniów, ponieważ przed nimi samodzielne i odpowiedzialna praca w zespołach zadaniowych. Zaproponuj im 2 następujące 'ćwiczenia'.

KOLORY TĘCZY. Podziel grupę na mniejsze grupy 5-6 osobowe. Grupy stają w kole, wybierają prowadzącego, który ma zadanie liczyć do trzech, jak wypowie słowo trzy wszyscy jednocześnie muszą wypowiedzieć jakiś kolor, nie można powtarzać po rząd dwóch takich samych kolorów, Kiedy wszystkim uda się powiedzieć ten sam kolor zabawa jest skończona!

CECHY WSPÓLNE.

Teraz poproś żeby uczniowie zebrali się w zespołach zadaniowych, w których będą pracować, w takich w jakich podzielili się n poprzednich zajęciach. Każdy zespół ma wypisać na kartce jak najwięcej cech wspólnych dla wszystkich członków (czas: do 5 minut). Delegat zespołu wyczytuje wszystkie cechy.

Teraz powiedz uczniom, że przed nimi wykonanie zadań, które wcześniej zaplanowali. Oczywiście możliwe są zmiany w planach. Ważnym jest osiągnięcie celu pracy poszczególnych zespołów. Teraz daj czas uczniom na samodzielną pracę, w klasie i poza nią. Możliwe, że część zespołów będzie musiała w tym czasie porozmawiać z dyrektcją, spotkać się z innymi nauczycielami a nawet pójść na dyżur radnego i zaprosić na spotkanie informujące uczniów o powołaniu w gminie Młodzieżowej Rady Gminy.

Przed rozpoczęciem prac zespołów rozdaj każdemu z trzech zespołów odpowiednie materiały pomocnicze. I Zespół – **(załącznik nr 7)**. II Zespół – **(załącznik nr 8)**. III Zespół – **(załącznik nr 9)**.

Uważnie i czule obserwuj pracę uczniów w zespołach. Interweniuj w sytuacji konfliktów między uczniami, zniechęcenia pracą czy celem podniesienia motywacji uczniów do dalszej pracy. Bądź wspierająca/y w każdej z tych sytuacji. Pamiętaj, że uczniowie dopiero uczą się pracy zespołowej, która jest trudna i wymaga „ćwiczenia się w tym”. Dlatego potrzebują Twojej dyskretnej obecności w tej pracy.

W zależności od sytuacji tj. postępu prac, odnalezieniu się uczniów w poszczególnych zespołach możesz w „środku” pracy uczniów (np. po 2 h) zaprosić ich do refleksji i podsumowania tego co udało im się zrobić i zebrania sił na dalszą pracę.

Możesz też zaproponować uczniom grę 'na podniesienie energii':

TWORZENIE GRUPEK

prowadzący wydają po kolei komendy grupie na skutek, których zawsze ktoś odpada z gry...

- Utwórzcie pary i podajcie sobie ręce
- Utwórzcie trójki z nowymi osobami
- Utwórzcie czwórki z nowymi osobami

Trzeba utrzymać dynamikę wydawania poleceń a na pewno uczestnicy staną się obecni ciałem i duszą na zajęciach

Po zakończeniu prac zespołów usiądźcie w kręgu. Przypomnij czym zajmowały się poszczególne zespoły zadaniowe. Poproś żeby przedstawiciele zespołów zdali relacje całej grupie co udało im się zrobić. Następnie Poproś, by każdy powiedział, jak mu się pracowało? Czy widzi jakieś zagrożenia w

realizacji zadań. Po wysłuchaniu wszystkich wypowiedzi odnieś się do nich, szczególnie do wymienianych zagrożeń.

Podziękuj uczniom za zaangażowanie. Docień, jak wiele udało im się wypracować.

Przeprowadzenie debaty szkolnej nt. Młodzieżowej Rady Gminy – 1,5 godz.

Cel: przeprowadzenie szkolnej debaty

Pomoce: sprzęt nagłaśniający, kamera, krzesła, stoły.

Przed debatą:

Warto też sformułować tezę czy pytanie do debaty i wywiesić je w widocznym miejscu.

Zbierz całą grupę. Powiedz, że przed nimi ważne wydarzenie. Poproś o koncentrację i powiedz, że na pewno wszystko się uda!

Debata. Przykładowy przebieg:

- Przywitanie gości i wstęp do dyskusji (w tym przedstawienie reguł debaty).
- Rozmowa o problemach: wypowiedź przedstawicieli grupy projektowej, wypowiedzi zaproszonych ekspertów (np.: nauczyciele, przedstawiciele urzędu gminy).
- Czas na pytania i zabieranie głosu przez uczniów.
- Rozmowa o potencjalnym rozwiązaniu problemu: wypowiedzi uczniów.
- Zaproszeni eksperci odnoszą się do zaproponowanych rozwiązań.
- Podsumowanie dyskusji

Podsumowanie debaty. Podziękuj uczniom za zaangażowanie. Docień ich – powiedz, że wykonali ważne i trudne zadanie. Poproś by uczestnicy usiedli w kręgu i każde odpowiedziało na pytania:

- Jak się czuje po zakończeniu tego zadania?
- Jak ocenia swój wkład w organizację debaty?

Podsumuj to działanie wskazując, że organizacja debaty wymagała sprawnej współpracy całej grupy i, że nie mogłaby się ona powieść, gdyby nie zaangażowanie każdego z nich. Podkreśl, że jest to ich wspólny sukces. Pogratuluj im tego.

ETAP 2: KAMPANIA WYBORCZA

Kampania wyborcza kandydatów na młodzieżowych radnych - 1,5 godz.

Cel: organizacja i przeprowadzenie kampanii wyborczej kandydatów na młodzieżowych radnych

Pomoce: sala na spotkanie, przestrzeń na prowadzenie kampanii wyborczej

Przypomnij uczniom, że kampania wyborcza to pierwsze poważne zadanie, przed którym stają przyszli młodzieżowi radni, dlatego też warto byłoby poświęcić temu zagadnieniu chwilę uwagi. Dobrze przygotowana oraz przeprowadzona kampania wyborcza jest nie tylko cennym doświadczeniem dla samego młodzieżowego radnego ale również świetną promocją idei młodzieżowej rady w lokalnej społeczności.

Wykorzystaj ten czas projektu na 'przyjrzenie się' kandydatom na radnych, ich programom wyborczym i prowadzonej kampanii.

Może spotkajcie się z kandydatami na radnych, przeczytajcie uważnie ich programy wyborcze albo/i plakaty.

Wzbudź dyskusję w grupie, zadając przykładowe pytania:

- Który kandydat ma najlepiej przygotowany program wyborczy?
- Kogo program wyborczy najlepiej do nich przemawia i dlaczego?
- Kto i dlaczego ma najbardziej atrakcyjne formy prowadzenia kampanii wyborczej?
- Jaki cechy powinien mieć przyszły młodzieżowy radny i dlaczego właśnie takie?

Na koniec zaproponuj grę:

ZGADYWANIE TEMATU

Grupa siedzi w kole

Dwaj ochotnicy ustawiają swoje krzesła w środku aby prowadzić tam rozmowę,

Prowadzący podają im w tajemnicy temat rozmowy (np. na kartce):

- Drużyna
- Konflikt
- Zaufanie
- Kooperacja/współpraca
- Kreatywność
- Punktualność

Grupa przysłuchuje się uważnie rozmowie pary na dany temat, przy czym rozmówcy nie mogą wprost wymienić podanego im tematu...(rozmowa celowo ma być enigmatyczna)

Jak ktoś uważa, że odgadł temat rozmowy pary w środku może przysiąść się do rozmawiających i przyłączyć się do rozmowy (nadal utrzymanej w konwencji zagadki).

Może się tak zdarzyć że pierwsza para ma wrażenie, że nowy rozmawia o czym innym wtedy wyklucza go z dyskusji i odsyła go z powrotem do publiczności

Zabawa kończy się wtedy gdy cała grupa może uczestniczyć w rozmowie!

ETAP 3: WYBORY I OGŁOSZENIE WYNIKÓW

Wybory i praca szkolnej komisji wyborczej - 1,5 godz.

Cel: organizacja i przeprowadzenie na terenie szkoły demokratycznych wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy.

Pomoce: sala na spotkanie, przestrzeń na organizację wyborów (odosobnionych miejsc do głosowania, ustawienia miejsca dla szkolnej komisji wyborczej i urny)

Na początku przypomnij uczniom, że wybory członków Młodzieżowej Rady Gminy powinny być powszechne, tajne, bezpośrednie i równe. Jest to bardzo ważny element edukacyjny działania Młodzieżowych Rad, który przyzwyczajają młodych ludzi do uczestniczenia w głosowaniach oraz debatowanie o przyszłości społeczności lokalnej. Organizacja wyborów młodzieżowych radnych jest kluczowym elementem jej ukonstytuowania i warunkiem sprawnego działania.

Wykorzystaj ten czas projektu na udział w głosowaniu i prowadzeniu szkolnej komisji wyborczej. Jak będzie taka potrzeba możecie razem liczyć głosy i pomóc Zespołowi III w sporządzeniu protokołu z wynikami głosowania a następnie w ich ogłoszeniu całej społeczności szkolnej.

Podsumowując ten etap prac, zaprosz uczniów do kręgu i zadaj np. następujące pytania:

- Co było najbardziej atrakcyjne dla nich w wyborach?
- Jak oceniają wybory w szkole?
- Co im się podobało a co w przyszłym roku zrobili by inaczej?

Na koniec zaproponuj grę:

CO ROBISZ?

Grupa siedzi w kole, dowolna osoba rozpoczyna zabawę i naśladują jakąś czynność np. mycie zębów. Inna osoba zadaje mu pytanie „co robisz?”, on na to nie może odpowiedzieć prawdy, mówi np. myję samochód, wtedy osoba która zadała pytanie zaczyna udawać że myje samochód. Jest to sygnał, że ktoś inny może ponownie zadać pytanie „co robisz”? gracz numer dwa odpowie wtedy np. gram na skrzypcach...wtedy pytający udaje grę na skrzypcach...

Uczestnicy powinni odpowiadać szybko i bez wahania, kto za długo odpowiada, się zawaha albo powie prawdę zostają wykluczony z gry

Wtedy pytająca osoba przejmując inicjatywę i naśladują nową czynność

Zabawa powinna trwać min tak żeby każdy trzy razy miał możliwość zadania pytania

Trzeba podsumować zabawę:

- Czy zadanie to sprawiło im przyjemność?
- Co było najbardziej interesujące?
- Co sprawiło trudność?

Refleksja

Podsumowanie realizacji projektu - 2 godz.

Cel: pokazanie uczniom efektów ich działań oraz podsumowanie ich pracy.

Pomoce: materiały piśmiennicze

Ten podsumowujący etap realizacji projektu podziel na trzy części:

1. Zebranie od uczniów informacji w postaci „rundy” podsumowującej
2. Indywidualna praca uczniów
3. Podziękowanie uczniom za ich pracę i zaangażowanie

Ad 1) Usiądźcie w kręgu. Następnie zadaj uczniom 3 pytania w trzech odrębnych rundach:

- a. Jak się czuliście pracując w tym projekcie? Co było dla Was fajne a co mniej?
- b. Czego się nauczyliście?
- c. Jak w przyszłości będą mogli wykorzystać nową wiedzę i umiejętności nabyte podczas realizacji tego projektu?

Ad 2) Rozdaj uczniom karty samooceny i oceny pracy w grupie (**załączniki nr 10 i 11**). Uczniowie wykonują zadanie samodzielnie. Po wypełnieniu omów zapisane opinie. Wypełnione przez uczniów karty wywieś w widocznym miejscu, podsumuj wyniki, najczęściej powtarzające się opinie spisz na jeden plakat.

Ad 3) Na koniec podziękuj uczniom za ich wkład w prace, zaangażowanie, energię, chęci jakie włożyli w realizację tak ważnego projektu.

Załącznik nr 1. Co to jest Młodzieżowa Rada Gminy? (materiał dla nauczyciela)

Młodzieżowa Rada Gminy to grupa kilkunastu młodych ludzi zainteresowanych życiem publicznym swojej gminy, zaangażowanym w rozwój swojej społeczności oraz chcących uczyć się i rozwijać się by stać się dobrym mieszkańcem i obywatelem swojej gminy.

Młodzieżowa Rada Gminy to sposób na systematyczne działanie obywatelskie młodzieży w swojej społeczności. Działanie, które kształtuje kompetencje obywatelskie młodych ludzi, uczy ich jak podejmuje się ważne decyzje dla mieszkańców na poziomie lokalnym i pozwala współdecydować o sprawach ważnych dla młodzieży.

Systematyczne działanie Młodzieżowej Rady Gminy przyczynia się do nabywania przez młodych członków społeczności lokalnej doświadczeń: namysłu nad problemami lokalnymi, głosowania, bycia reprezentowanym przez młodzieżowych radnych oraz współdecydowania o swojej społeczności.

Najważniejszym celem istnienia Młodzieżowej Rady Gminy jest zwiększenie zainteresowania i zaangażowania młodych ludzi sprawami publicznymi na poziomie lokalnym.

Młodzieżowa Rada jest instytucją, która zapewnia młodzieży udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących spraw związanych z młodzieżą na poziomie lokalnym. Dorośli radni, urzędnicy często potrzebują możliwości konsultowania swoich pomysłów rozwiązań różnego rodzaju problemów z adresatami projektowanych działań. Ukonstytuowanie Młodzieżowej Rady pozwala na dialog między młodzieżą a przedstawicielami Rady Gminy, Wójtem (Burmistrzem), co przyczynia się do zwiększenia skuteczności podejmowanych rozwiązań.

Działanie Młodzieżowej Rady Gminy przyczyniają się do:

- zainteresowania młodzieży sferą polityki na poziomie lokalnym,
- kształtowania umiejętności podejmowania działań na rzecz swojej społeczności lokalnej,
- rozwijania dialogu pomiędzy przedstawicielami władz wykonawczych i stanowiących a młodzieżą,
- zwiększenia zrozumienia potrzeb i problemów młodzieży przez władze lokalne,
- zwiększenia skuteczności działań prowadzonych przez władze na rzecz młodych ludzi, zapoznania młodych ludzi z zasadami działania samorządu lokalnego.

Tworzenie Młodzieżowych Rad Gmin, jest uprawnieniem wynikającym z zapisów ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku. Zgodnie z artykułem 5b, „Rada gminy na wniosek zainteresowanych środowisk może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy mającej charakter konsultacyjny”. Możliwość ta wpisana jest w działania podejmowane przez gminę na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród jej mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży.

www.mlodziejowarada.org.pl

Załącznik nr 2. Karta do ćwiczenia „Coś zabawnego o Nas”

Znajdź i zapisz imię kogoś:

1. Kto lubi ten sam serial.....

2. Kto ma ten sam numer buta.....

3. Kto mieszka z taką samą ilością domowników .....

4. Kto ma tak samo na imię (jeśli masz kłopot ze znalezieniem imiennika, to weź pod uwagę swoje drugie imię)

.....

5. Kto jest spod tego samego znaku zodiaku.....

6. Kto lubi najbardziej tę samą potrawę .....

7. Kto ma ten sam kolor oczu .....

8. Ma nazwisko składające się z tej samej ilości sylab .....

9. Kto lubi ten sam film.....

Załącznik nr 3. Przykładowy harmonogram wyłonienia składu Młodzieżowej Rady Gminy

Bardzo prosimy o potraktowanie harmonogramu poniżej jako przykładu. Fundacja w oparciu o taki plan pracowała z Młodzieżowymi Radami, realizując projekt „Młodzieżowe Rady Dzielnic” w latach 2006-2008 r. Wtedy i w tamtych warunkach się sprawdził. Dlatego postanowiliśmy go upublicznić, ponieważ może on stać się dla Państwa podpowiedzią. Prosimy traktować go jedynie jako jeden z wielu możliwych rozwiązań. Mamy bowiem świadomość, że to Państwo znają swoje społeczności najlepiej i to Państwo stworzą najbardziej adekwatny harmonogram prac powoływania i działalności Młodzieżowej Rady w swojej Gminie.

TERMIN	DZIAŁANIE
7 maja	Zawieszenie plakatu w szkołach informującego o wyborach do Młodzieżowej Rady
7 maja – 14 maja	Poinformowanie uczniów czym jest Młodzieżowa Rada Gminy i dlaczego warto kandydować w wyborach do niej. Apele w szkołach dla uczniów pt. dlaczego warto kandydować do Młodzieżowej Rady? Albo debata ogólnoszkolna na ten temat
14 maja	Upływa termin zgłaszania kandydatów na radnych w szkołach
16 maja	W szkołach wywieszane są obwieszczenia z listą kandydatów na radnych
21 maja	Spotkanie informacyjne z „dorosłym” radnym o tym, jak prowadzić kampanię wyborczą
29 maja – 4 czerwca	Kampania wyborcza w szkołach
5 czerwca	Wybory w szkołach
6 czerwca	Ogłoszenie wyników wyborów w szkołach

Załącznik nr 4. Jak wyłonić skład Młodzieżowej Rady?

Wybory członków Młodzieżowej Rady Gminy powinny być powszechne, tajne, bezpośrednie i równe. Jest to bardzo ważny element edukacyjny działania Młodzieżowych Rad, który przyzwyczajają młodych ludzi do uczestniczenia w głosowaniach oraz debatowanie o przyszłości społeczności lokalnej.

Organizacja wyborów młodzieżowych radnych jest kluczowym elementem jej ukonstytuowania i warunkiem sprawnego działania. Ważne jest by wybory te były przejrzyste czyli wiadomo było kto i na jakiej zasadzie może kandydować. Warto traktować kampanię wyborczą jako okazję do dyskusji o sytuacji młodzieży w społeczności lokalnej.

Możemy wyróżnić trzy etapy organizacji wyborów do Młodzieżowej Rady:

1. Informowanie o wyborach
2. Kampania Wyborcza
3. Wybory i ogłoszenie wyników

Ad 1. Informowanie o wyborach

Pierwszym działaniem przy organizacji wyborów jest ogłoszenie w szkołach, że wybory będą miały miejsce oraz zachęcenie uczniów do kandydowania na młodzieżowych radnych. Konieczne jest przekazanie wszystkim uczniom jasnej informacji o terminie i miejscu zgłaszania kandydatów, zadaniach, jakie przed kandydatem zostaną postawione oraz o korzyściach z bycia młodzieżowym radnym. Informacje te są upowszechniane np. poprzez rozwieszenie plakatów w szkołach albo poprzez spotkania z uczniami.

Ważnym jest przekazanie wszystkim uczniom w szkole, czym w ogóle jest Młodzieżowa Rada Gminy. Po co powstała i na czym będzie polegały jej działania i co w praktyce oznacza bycie młodzieżowym radnym. Dobrym na to sposobem jest zorganizowanie dyskusji czy debaty na ten temat.

Gdy już zgłoszą się kandydaci do Młodzieżowej Rady, należy wywiesić obwieszczenie, na którym umieszczone są ich imiona i nazwiska, tak by pozostali uczniowie wiedzieli, na kogo mogą głosować.

Ad 2. Kampania wyborcza

Następnym etapem jest kampania wyborcza w szkołach. Przed jej rozpoczęciem warto zorganizować spotkanie z dorosłym radnym, podczas którego dzieli się swoim doświadczeniem prowadzenia swojej kampanii w wyborach samorządowych. Udział w tym spotkaniu nie jest obowiązkowy.

Po tym spotkaniu kandydaci do Młodzieżowej Rady Gminy przygotowują się do kampanii wyborczej. Kampania trwa zazwyczaj trzy do pięciu dni – jest to wystarczający czas do zaprezentowania swoich programów wyborczych, a jednocześnie na tyle krótki, że uczniom kampania się nie nudzi. W tym czasie kandydaci na młodzieżowych radnych prowadzą spotkania wyborcze, wywieszają plakaty, rozdają ulotki informacyjne, przekonują swoich rówieśników do oddania głosu na swoją kandydaturę.

Ad 3. Wybory i ogłoszenie wyników

Nad organizacją wyborów w szkołach czuwają Szkolne Komisje Wyborcze, składające się z uczniów. W głosowaniu w wyborach do Młodzieżowej Rady mogą wziąć udział wszyscy uczniowie szkoły, pod

warunkiem posiadania legitymacji szkolnej. Wybory odbywają się jednego dnia. Uczniowie głosują na przerwach albo na lekcjach, w zależności od sposobu organizacji. Pod koniec dnia szkolne komisje wyborcze liczą głosy oraz sporządzają protokół z wyborów. Następnego dnia komisja wyborcza wywiesza w widocznym miejscu informację o liczbie głosów uzyskanych przez poszczególnych radnych oraz o tym, którzy z nich dostali się do Młodzieżowej Rady Gminy.

Załącznik nr 5. Gwiazda pytań

Odpowiedź na pytanie **PO CO?** (cele projektu) już znamy przed Nami zorganizowanie wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy.

Teraz Waszym zadaniem jest rozstrzygnięcie następujących kwestii niezbędnych do realizacji projektu czyli wyborów:

CO?

CO trzeba zrobić żeby wybory do Młodzieżowej Rady zorganizować zachowując standardy demokratycznych wyborów oraz propozycje zawarte w materiale: Jak wyłonić skład Młodzieżowej rady (**załącznik nr 4**)

KTO?

KTO spośród będzie odpowiadał, zajmował się poszczególnymi działaniami? Czy potrzebujecie pomocy uczniów z innych klas, przedstawicieli samorządu uczniowskiego, innych nauczycieli czy dyrekcji szkoły?

GDZIE?

GDZIE będą informować uczniów o wyborach, gdzie zorganizujecie kampanię wyborczą i same wybory do Młodzieżowej Rady Gminy?

KIEDY?

KIEDY (w które dni, w jakich godzinach) będą informować o wyborach, odbędzie się kampania wyborcza i wybory oraz ogłoszenie ich wyników?

JAK?

JAK będzie informować uczniów o wyborach i możliwości kandydowania na młodzieżowego radnego? JAK zorganizujecie kampanię i proces głosowania na kandydatów do Młodzieżowej Rady? Wreszcie jak ogłosicie wyniki wyborów?

Załącznik nr 6: Podstawa prawna działania Młodzieżowej Rady Gminy

Młodzieżowa Rada jest instytucją, która zapewnia młodzieży udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących spraw związanych z młodzieżą na poziomie lokalnym. Dorośli radni, urzędnicy często potrzebują możliwości konsultowania swoich pomysłów rozwiązań różnego rodzaju problemów z adresatami projektowanych działań. Ukonstytuowanie Młodzieżowej Rady pozwala na dialog między młodzieżą a przedstawicielami Rady Gminy, Wójtem (Burmistrzem), co przyczynia się do zwiększenia skuteczności podejmowanych rozwiązań.

Tworzenie Młodzieżowych Rad Gmin, jest uprawnieniem wynikającym z zapisów ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku. Zgodnie z artykułem 5b, „Rada gminy na wniosek zainteresowanych środowisk może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy mającej charakter konsultacyjny”. Możliwość ta wpisana jest w działania podejmowane przez gminę na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród jej mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży.

Art. 5b.

§1. Gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w tym zwłaszcza wśród młodzieży.

§2. Rada gminy na wniosek zainteresowanych środowisk może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady gminy mającej charakter konsultacyjny.

§3. Rada gminy, powołując młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający tryb wyboru jej członków i zasady działania.

USTAWA z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (nowelizacja z dnia 11 kwietnia 2001 r.)

Załącznik nr 7: Materiał pomocniczy dla I zespołu

Celem prac waszego zespołu jest zorganizowanie spotkania (debaty) dla chętnych na temat roli i celów działania Młodzieżowej Rady tak by inni uczniowie w szkole, wiedzieli z czym wiąże się bycie młodzieżowym radnym i chcieli kandydować.

Do udziału w debacie warto zaprosić wszystkich uczniów i nauczycieli. Należy zapewnić odpowiednio dużą salę, nagłośnienie. Trzeba wyznaczyć osobę, która będzie prowadziła debatę. Konieczne jest określenie czasu dyskusji: np.: dwie godziny. Wypowiedzi muszą mieć określoną długość, np.: 2 minuty.

Co trzeba zrobić żeby zorganizować udaną debatę na temat Młodzieżowej Rady Gminy.:

- Wyznaczyć osobę która poprowadzi debatę, w tym wygłosi wstęp, przedstawi zaproszonych gości i poprosi ich o wypowiedzi, będzie udzielała głosu osobom chcącym zabrać głos z sali i podsumuje debatę. UWAGA: to bardzo odpowiedzialne zadanie, przemyślcie kto chciałby to robić. Mogą to być dwie osoby albo zaprzyjaźniony nauczyciel. Nie musicie tego Wy robić jak nie czujecie się na siłach.
- wybór i zaproszenie prelegentów na debatę. Tutaj warto zaprosić radnego albo nawet Wójta albo Wice Wójta Gminy
- wybór uczestników (publiczności debaty) oraz poinformowania ich i zaproszenie
- przygotowanie sali do debaty (ustawienie mebli, zapewnienie nagłośnienia)
- określenie reguł debaty (w tym: Ile czasu mają eksperci, uczniowie na wypowiedzi? W jaki sposób będzie odbierany głos)
- dokumentowanie debaty (nagranie filmu, robienie zdjęć, spisywanie wniosków)

Teraz podzielcie się zadaniami, które musicie zrobić. Możliwe że część zadań będzie wymagała wykonania prac poza zajęciami w ramach tego projektu edukacyjnego.

Biorąc pod uwagę czas, jaki potrzebny jest do realizacji debaty, ustalcie jej wstępny termin. Wybierzcie osoby, które zwrócą się do Dyrekcji z prośbą o zgodę na ten termin, albo o wyznaczenie innego, które zaproszą prelegentów na debatę.

Jak nie uda Wam się zaprosić prelegentów z władz gminy albo urzędu to wyznaczcie 2-3 osoby, które opowiedzą innym uczniom o Młodzieżowej Radzie Gminy i dlaczego warto do niej kandydować.

Załącznik nr 8: materiał pomocniczy dla II zespołu

Jesteście odpowiedzialni za organizację kampanii wyborczej.

Celem prac Waszego zespołu jest zaprojektowanie, wykonanie plakatów informujących o wyborach (ze wszystkimi datami i niezbędnymi informacjami) i rozwieszenie ich w szkole a następnie czuwanie i organizacja ram prowadzenie kampanii wyborczej w szkole.

GŁÓWNE ETAPY WASZYCH PRAC TO:

1. Rozwieszenie plakatów informujących o wyborach
2. Przyjmowanie zgłoszeń kandydatur na radnych, np. do sekretariatu szkoły

- a. **Radnym może zostać każdy uczeń szkoły. Nie należy wprowadzać żadnych cenzusów – ocen czy zachowania). Kandydat na radnego zostanie zarejestrowany, po osobistym zgłoszeniu chęci kandydowania). Nie trzeba zbierać wcześniej podpisów.**
3. Rozwieszenie obwieszczenia, po uzupełnieniu imion i nazwisk uczniów - kandydatów na radnych
4. Organizacja ram prowadzenie kampanii wyborczej przez kandydatów

Niezbędne informacje jakie muszą się znaleźć na plakacie to:

- O tym, że w gminie powstaje Młodzieżowa Rada Gminy
- Kiedy i gdzie odbędzie się spotkanie (debata) dla zainteresowanych na temat Młodzieżowej Rady Gminy. UWAGA – te informacje musicie zdobyć od I Zespołu
- Do kiedy i do kogo należy zgłaszać się jak się chce kandydować do Młodzieżowej Rady Gminy.
- Data prowadzenia kampanii wyborczej
- Data wyborów
- Data ogłoszenia wyników wyborów
- Imię i nazwisko osób, które w razie pytań będą udzielać informacji

Niżej macie przykładowy plakat, jaki wisiał w 4 dzielnicach warszawskich szkół przed wyborami do Młodzieżowych Rad Dzielnic.

**Młodzieżowa Rada
Dzielnicy Mokotów**

Zgłoś swoją kandydaturę
w sekretariacie rnk sły
do 26 maja. Zorganizuj
kampanię wyborczą
w dniach 30-31 maja.
Daj się wybrać 30 maja.
W ramach 4 dniowej
skoleń od 2 do 5 czerwca.

**Młodzieżowa Rada
Dzielnicy Ochota**

Zgłoś swoją kandydaturę
w sekretariacie rnk sły
do 26 maja. Zorganizuj
kampanię wyborczą
w dniach 30-31 maja.
Daj się wybrać 30 maja.
W ramach 4 dniowej
skoleń od 2 do 5 czerwca.

**Młodzieżowa Rada
Dzielnicy Śródmieście**

Zgłoś swoją kandydaturę
w sekretariacie rnk sły
do 2 czerwca. Zorganizuj
kampanię wyborczą
w dniach 6-11 czerwca.
Daj się wybrać 12 czerwca.
W ramach 4 dniowej
skoleń od 16-19 czerwca.

**Młodzieżowa Rada
Dzielnicy Żoliborz**

Zgłoś swoją kandydaturę
w sekretariacie rnk sły
do 2 czerwca. Zorganizuj
kampanię wyborczą
w dniach 6-11 czerwca.
Daj się wybrać 12 czerwca.
W ramach 4 dniowej
skoleń od 16-19 czerwca.

pytania:
fundacja@miastopolnawarszawa.org.pl

**zostań
młodzieżowym
radnym
dzielnicy!**

Niżej przykład: **Obwieszczenie o wyborach do Młodzieżowej Rady Gminy**

OBWIESZCZENIE

O WYBORACH DO MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY

Szkolna komisja wyborcza zarejestrowała następujących kandydatów

L.P	IMIĘ I NAZWISKO	KLASA

Kolejnym etapem Waszych prac jest organizacja ram i warunków do prowadzenia kampanii wyborczej przez kandydatów na młodzieżowych radnych. W dużej części Wasze prace powinny sprowadzić się do zachęcenia kandydatów do prowadzenia ciekawej i poważnej kampanii wyborczej.

Ważne i pomocne treści dotyczące kampanii wyborczej:

Kampania wyborcza to pierwsze poważne zadanie, przed którym stają przyszli młodzieżowi radni

Kampania wyborcza powinna bezpośrednio poprzedzać wybory do młodzieżowej rady gminy i trwać na tyle długo, by promocja kandydatury miała sens oraz przyniosła oczekiwany skutek, lecz zarazem na tyle krótko, by nie być zbyt dużym obciążeniem dla młodzieżowych radnych.

Kampania może być prowadzona na terenie całej gminy, choć na początku organizacyjnie z pewnością łatwiejsze jest skupienie się na działaniu w szkołach kandydatów, które modelowo stanowią zarazem okręg wyborczy.

Zalecane jest, aby kandydat na młodzieżowego radnego opracował swój własny program wyborczy, którego będzie używał w trakcie kampanii do prezentacji swej kandydatury. Przyszły młodzieżowy radny powinien przemyśleć, co może realnie zrobić dla młodzieży z gminy. Czy w jego najbliższym otoczeniu można coś zmienić, ulepszyć z pozytywnym skutkiem dla młodzieży? Czy jest coś, czego młodzieży w jej miejscu zamieszkania brakuje? W jakich sprawach gminy młodzi ludzie chcieliby zabierać głos na równi z dorosłymi?

Odpowiedzi na te pytania powinny dać każdemu kandydatowi choćby podstawowy zarys zagadnień, na których chciałby się on skupić w trakcie swej działalności jako młodzieżowy radny.

Tak ułożony program wyborczy jest zarówno swoistą deklaracją kandydata, że traktuje przyszłą działalność w młodzieżowej radzie poważnie, jak i informacją do jego wyborców, w jakim stopniu może on reprezentować ich rzeczywiste potrzeby oraz interesy.

Istnieje dość duża różnorodność w doborze środków, za pomocą których można promować swoją kandydaturę, są to np.:

- plakaty rozwieszane we wcześniej uzgodnionych i przeznaczonych do tego miejscach,
- ulotki i broszury rozdawane przez kandydata oraz jego sztab wyborczy,
- spotkania z wyborcami organizowane np. w szkole,
- debaty pomiędzy kandydatami,

W gruncie rzeczy są to więc środki zbliżone do tych używanych przez kandydatów do rady gminy, choć należałoby podkreślić, że działania kandydatów na młodzieżowych radnych powinny być z założenia apolityczne.

Istotą kampanii wyborczej do młodzieżowej rady gminy jest dyskusja oraz dialog zarówno ten między kandydatami a ich wyborcami jak i pomiędzy samymi kandydatami. To właśnie dobrze przeprowadzone spotkanie czy debata, na których kandydaci prezentują siebie oraz swoje programy młodym wyborcom, powinny być trzonem każdej kampanii wyborczej przed wyborami do młodzieżowej rady gminy.

Załącznik nr 9: materiał pomocniczy dla III zespołu

Celem prac Waszego zespołu jest zbieranie imion i nazwisk kandydatów na młodzieżowych radnych, wykonanie obwieszczenia o wyborach z imionami i nazwiskami kandydatów oraz za organizację samych wyborów (przygotowanie miejsca, wybór szkolnej komisji wyborczej, itp.).

GŁÓWNE ETAPY WASZYCH PRAC TO:

1. Należy przygotować listę wszystkich uczniów szkoły. Głosujący będą, po okazaniu legitymacji szkolnej, na niej się podpisywać.
2. Konieczne jest przygotowanie kart wyborczych – z nazwiskami kandydatów oraz z pieczętką szkoły, w ilości odpowiadającej liczbie wszystkich uczniów
3. Powołanie **szkolnej komisji wyborczej**,
  - a. zadania komisji:

- b. zorganizowanie punktu wyborczego – instrukcja miejsca
    - i. Musi być jeden punkt wyborczy, najlepiej na największym holu.
    - ii. W punkcie wyborczym musi być zapewniona tajność głosowania – odosobnione miejsce w którym skreślani będą kandydaci.
  - c. obecność w punkcie wyborczym w czasie wyborów
  - d. zliczenie głosów, przygotowanie protokołu zawierającego informację o liczbie głosów oddanych na poszczególnych kandydatów według przykładu niżej
4. podanie wyników wyborów - przygotowanie plakatu z listą radnych wybranych do Młodzieżowej Rady Gminy (przykład obwieszczenia niżej)

OBWIESZCZENIE

O WYNIKACH WYBRÓW DO MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY

Do Młodzieżowej Rady Gminy zostały wybrane następujące osoby:

LP.	IMIĘ I NAZWISKO	KLASA

PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA SZKOLNEJ KOMISJI WYBORCZEJ

SZKOŁA _____

WYNIKI WYBORÓW DO MŁODZIEŻOWEJ RADY GMINY

L.p	Imię i nazwisko	Liczba oddanych głosów na kandydata	Został wybrany/ nie został wybrany

Liczba wszystkich oddanych głosów _____

Liczba głosów ważnych _____

Liczba głosów nieważnych _____

Podpisy członków Komisji:

Załącznik nr 10: Karta oceny współpracy w grupie

KARTA OCENY WSPÓŁPRACY W GRUPIE	
ZESPÓŁ:	
Co nam się udało zrealizować w grupie?	
Czego nam się nie udało zrealizować w grupie?	
Jak pracowała grupa (czy zgodnie z ustalonymi zasadami i planem)?	
Co można poprawić we współpracy grupy?	

Załącznik nr 11 – Karta samooceny pracy w grupie

Kryteria samooceny udziału w pracy grupowej	tak	średnio	nie
Czy moje zadania wykonałem/wykonałam najlepiej jak umiałem/umiałam?			
Gdy potrzebowałem/potrzebowałam pomocy, poprosiłem/prosiłam o nią?			
Czy słuchałem/słuchałam tego, co mówią inni?			
Czy pomagałem/pomagałam innym członkom grupy, kiedy tego potrzebowali?			